

บทเทศน์และข้อคิด วันเสาร์ที่ 17 ตุลาคม 2026

นักบุญอิกญาซีโอแห่งอันติโอค พระสังฆราชและมรณสักขี ศต. 1-2

บทอ่านประจำวันนี้: เอเฟซัส 1:15-23; ลูกา 12:8-12

นักท่องเที่ยวนคนหนึ่งเข้าไปชมโบสถ์เก่าแก่แห่งหนึ่งในยุโรป เขาเห็นชายคนหนึ่งกำลังค่อย ๆ ขัดพื้นหินอยู่ตรงมุมมืด จึงถามว่า “คุณทำงานอยู่ที่นี่หรือครับ?” ชายคนนั้นตอบว่า “ใช่ครับ” นักท่องเที่ยวจึงถามต่อว่า “งานของคุณคืออะไร?” เขาตอบด้วยรอยยิ้มว่า “ผมกำลังช่วยสร้างสถานที่ซึ่งมนุษย์จะได้พบกับพระเจ้า” งานภายนอกของเขา คือ “ขัดพื้น” แต่วิสัยทัศน์ภายในคือ “สร้างสถานที่ให้มนุษย์พบพระเจ้า” นี่คือการแตกต่างระหว่างคนที่เพียงทำหน้าที่ กับคนที่รู้ว่าชีวิตของตนเป็นของใคร

นักบุญอิกญาซีโอแห่งอันติโอคไม่ได้มองตนเองเพียงว่าเป็นนักโทษชาวผู้ถูกล่ามโซ่เดินทางไปรับโทษประหาร แต่ท่านมองว่ากำลังเดินทางไปพบพระเยซูเจ้า และแม้แต่ความตายของท่านก็จะกลายเป็น “สถานที่ซึ่งมนุษย์ได้พบกับพระเจ้า”

“พระองค์จะทรงยอมรับผู้นั้นเฉพาะพระพักตร์บรรดาทูตสวรรค์”

ในพระวรสารวันนี้ พระเยซูเจ้าตรัสว่า “ทุกคนที่ยอมรับเราต่อหน้ามนุษย์ บุตรแห่งมนุษย์ก็จะยอมรับผู้นั้นต่อหน้าบรรดาทูตสวรรค์ของพระเจ้า” พระเยซูเจ้าไม่ได้ตรัสว่า “ทุกคนที่พูดถึงเราอย่างไพเราะ” แต่ตรัสว่า “ผู้ที่ยอมรับเรา”—คือยอมรับด้วยถ้อยคำในการดำเนินชีวิต และด้วยการตัดสินใจในเวลาที่มีความเชื่อมีราคาต้องจ่าย

ในโลกปัจจุบัน เราอาจไม่ถูกนำไปโยนให้สิงโต แต่เราถูกทดลองให้ “ปฏิเสธพระเยซูเจ้าแบบสุภาพ” อยู่ทุกวัน เช่น รู้ว่าไม่ถูกต้อง แต่เจียบเพราะไม่อยากเสียประโยชน์, เห็นคนถูกทำร้าย แต่ไม่ช่วยเพราะกลัวเดือดร้อน, เป็นคริสตชนในวัด แต่ใช้ชีวิตอีกแบบหนึ่งในที่ทำงาน, พูดเรื่องความรัก แต่สร้างความแตกแยกด้วยคำพูดในสื่อสังคม, รับศีลมหาสนิทจากพระกายเดียวกัน แต่ไม่ยอมคืนดีกับพี่น้อง, เรามักคิดว่าการปฏิเสธพระคริสตเจ้าคือการพูดว่า “ฉันไม่เชื่อพระองค์” แต่บางครั้งเราไม่เคยพูดเช่นนั้นเลย เราเพียงดำเนินชีวิตราวกับว่าพระองค์ไม่มีอยู่จริง

พระสังฆราชผู้เดินทางพร้อม “เสือดาวสิบตัว”

นักบุญอิกญาซีโอเป็นพระสังฆราชองค์สำคัญแห่งอันติโอก เมืองซึ่งบรรดาศิษย์ของพระเยซูเจ้าได้รับนามว่า “คริสตชน” เป็นครั้งแรก ท่านมีชีวิตใกล้ชิดของบรรดาอัครสาวก และตามธรรมเนียมประเพณี ท่านเป็นพระสังฆราชองค์ที่สามของอันติโอก ประมาณ ค.ศ. 70–107 เมื่อถูกจับในสมัยจักรพรรดิทราจัน ท่านถูกส่งตัวจากซีเรียไปยังกรุงโรม เพื่อถูกสัตว์ป่าฉีกกินในสนามกีฬา ตลอดการเดินทาง ท่านถูกควบคุมโดยทหารสิบคน ท่านเรียกพวกเขาว่า “เสือดาวสิบตัว” เพราะยังได้รับความเมตตา พวกเขาก็ยังปฏิบัติต่อท่านอย่างโหดร้าย

แต่สิ่งน่าทึ่งคือ โชครวนไม่ได้ทำให้ท่านหมกมุ่นอยู่กับความทุกข์ของตนเอง ระหว่างทางท่านเขียนจดหมายเจ็ดฉบับ เพื่อให้กำลังใจคริสตชน เตือนให้ระวังคำสอนผิด และวอนขอให้ทุกคนรักษาความเชื่อและเอกภาพของพระศาสนจักร *คนทั่วไปเมื่อกำลังจะตายมักขอให้คนอื่นปลอบตนเอง แต่อิกญาซีโอกกลับใช้เวลาสุดท้ายปลอบโยนผู้อื่น* นี่คือเครื่องหมายของศิษย์แท้ ไม่ใช่คนที่ไม่มีบาดแผล แต่คือคนที่ไม่ยอมให้บาดแผลของตนทำร้ายผู้อื่น และยังสามารถใช้บาดแผลนั้นเป็นช่องทางให้พระพรไหลผ่านไปถึงผู้อื่นได้

“ข้าพเจ้าเป็นเมล็ดข้าวของพระเจ้า”

เมื่อทราบข่าวคริสตชนที่กรุงโรมอาจพยายามช่วยเหลือ ท่านกลับวอนขอไม่ให้ขัดขวางการเป็นมรณสักขี ท่านเขียนถ้อยคำอันโด่งดังว่า “ข้าพเจ้าเป็นเมล็ดข้าวของพระเจ้า ขอให้ฟันของสัตว์ป่าบดขยี้ข้าพเจ้า เพื่อข้าพเจ้าจะได้กลายเป็นแผ่นปังบริสุทธิ์ของพระเยซูเจ้า” นี่ไม่ใช่ความเกลียดชีวิตหรือการแสวงหาความตาย แต่คือภาษาของคนที่รักพระเยซูเจ้าจนไม่มีอำนาจใดพรากเขาออกจากพระองค์ได้ ท่านยังกล่าวอีกว่า การตายเพื่อพระเยซูเจ้าย่อมดีกว่าการครอบครองทั่วพิภพ เพราะผู้ที่ท่านแสวงหาคือพระองค์ผู้สิ้นพระชนม์และทรงกลับคืนพระชนม์ชีพเพื่อเรา

ข้าวสาลีจะกลายเป็นแผ่นปังไม่ได้ ถ้ามันไม่ยอมถูกบด องุ่นจะกลายเป็นเหล้าองุ่นไม่ได้ ถ้ามันไม่ยอมถูกคั้น และคริสตชนจะกลายเป็นพยานของพระเยซูเจ้าไม่ได้ หากไม่ยอมให้ความเห็นแก่ตัวถูกบดจนสลายไป

เราอาจไม่ต้องสละเลือด แต่เราต้องสละบางสิ่งทุกวัน—สละความเอาแต่ใจตัวเอง สละการเอาชนะ สละคำพูดที่ทำร้าย สละความแค้น และสละความสะดวกสบาย เพื่อรับใช้ผู้ที่ไม่มีใครสนใจ

นี่คือ “การเป็นมรณสักขีประจำวัน” ซึ่งอาจไม่มีใครปรบมือให้ แต่พระเจ้าทรงเห็น

“พระศาสนจักรคือพระกายของพระเยซูคริสตเจ้า”

บทอ่านจากจดหมายถึงชาวเอเฟซัสวันนี้ บอกว่า พระเยซูคริสตเจ้าทรงเป็นศีรษะของพระศาสนจักร และพระศาสนจักรคือพระกายของพระองค์ นักบุญอิกญาซีโอเข้าใจความจริงนี้อย่างลึกซึ้ง ท่านเป็นนักเขียนคริสตชนยุคแรกสุดที่ใช้คำว่า “พระศาสนจักรคาทอลิก” โดยเขียนว่า “ที่ใดมีพระเยซูคริสต์ ที่นั่นมีพระศาสนจักรคาทอลิก” คำว่า “คาทอลิก” หมายถึงสากล ครบถ้วน และเปิดรับมนุษย์ทุกคน ไม่ใช่กลุ่มของคนใดคนหนึ่ง คิดเหมือนกันทุกเรื่อง แต่เป็นครอบครัวของผู้ที่มีพระเยซูคริสตเจ้าองค์เดียวกันเป็นศูนย์กลาง ท่านเปรียบพระสังฆราช คณะสงฆ์ คณะนักบวช และบรรดาสัตบุรุษกับพิณและสายพิณ สายแต่ละเส้นต่างกัน แต่เมื่อปรับเสียงให้สอดคล้องกัน ก็กลายเป็นบทเพลงถวายแด่พระเจ้า

ปัญหาของพระศาสนจักรในวันนี้จึงไม่ใช่เรามีสายพิณที่แตกต่างกัน แต่คือแต่ละสายต้องการเล่นเพลงของตนเอง โดยไม่ฟังพระเยซูคริสตเจ้าผู้ทรงเป็นผู้บรรเลง เอกภาพไม่ใช่การที่ทุกคนต้องมีบุคลิกเหมือนกัน ความคิดเหมือนกัน หรือชอบทุกสิ่งเหมือนกัน แต่คือแม้เราจะแตกต่าง เรายังนั่งร่วมโต๊ะศีลมหาสนิท รับฟังกัน ให้อภัยกัน และเดินพันธกิจร่วมกันได้

“พระจิตเจ้าจะทรงสอนท่านเอง”

พระเยซูเจ้าทรงทราบว่าบรรดาศิษย์จะต้องเผชิญอำนาจ ผู้พิพากษา และการคุกคาม พระองค์จึงตรัสว่า “อย่ากังวลว่าจะพูดอย่างไรหรือพูดอะไร เพราะพระจิตเจ้าจะทรงสอนท่านในเวลานั้นเอง” พระองค์ไม่ได้สัญญาว่าศิษย์จะไม่ถูกจับ ไม่ถูกเข้าใจผิด หรือไม่ต้องทนทุกข์ แต่ทรงสัญญาว่า เมื่อเวลานั้นมาถึง เราจะไม่อยู่ตามลำพัง นักบุญอิกญาซีโอไม่ได้กล้าหาญเพราะมีบุคลิกแข็งแกร่ง แต่เพราะ “ดวงตาแห่งใจ” ของท่านสว่างขึ้น ดังที่นักบุญเปาโลอธิบายในบทอ่านวันนี้ ท่านจึงมองเห็นว่าอำนาจของจักรวรรดิโรมันไม่ใช่อำนาจสูงสุด สนามประลองไม่ใช่จุดจบ และความตายไม่มีคำพูดสุดท้าย คำพูดสุดท้ายเป็นของพระเยซูเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพ

สรุปภาพรวมข้อคิดวันนี้

นักบุญอิกญาซีโอไม่ได้ถามว่า “ข้าพเจ้าจะเอาตัวรอดได้อย่างไร?” แต่ถามว่า “ในสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น ข้าพเจ้าจะเป็นของพระเยซูคริสตเจ้าได้อย่างไร?”

นี้อาจเป็นคำถามสำหรับเราด้วย **เมื่อครอบครัวมีปัญหา—ฉันจะเป็นของพระเยซูเจ้าอย่างไร? เมื่อถูกเข้าใจผิด—ฉันจะเป็นของพระเยซูเจ้าอย่างไร? เมื่อพระศาสนจักรมีความแตกต่าง—ฉันจะสร้างเอกภาพอย่างไร? เมื่อไม่มีใครเห็นความดีที่ฉันทำ—ฉันยังจะซื่อสัตย์หรือไม่?**

ในวันที่ร่างของนักบุญอิกญาซีโอถูกบดขยี้ในสนามกีฬาเพียงวันเดียว แต่เสียงของท่านกลับดังก้องมาถึงเราจนถึงวันนี้หลังจากผ่านไปเกือบสองพันปี ส่วนจักรพรรดิ ผู้พิพากษา และฝูงชนที่โห่ร้องในวันนั้น แทบไม่มีใครจดจำชื่อของพวกเขาแล้ว นี่คือข้อคิดสอนใจของพระวรสาร: คนที่พยายามรักษาชีวิตไว้เพื่อตนเอง อาจถูกโลกลืมแต่คนที่มอบชีวิตเพราะความรัก จะมีชีวิตอยู่ในหัวใจของพระศาสนจักรตลอดไป ขอพระจิตเจ้าประทานความกล้าหาญแก่เรา มิใช่เพียงให้พูดว่าเราเชื่อในพระเยซูเจ้า แต่ให้ชีวิตของเรากลายเป็นถ้อยคำที่ประกาศว่า “พระเยซูคริสต์เจ้าทรงเป็นองค์พระผู้เป็นเจ้า พระศาสนจักรคือพระกายของพระองค์ และข้าพเจ้าเป็นของพระองค์—ในวันที่มีความสุข ในวันที่ต้องทนทุกข์ และแม้กระทั่งในวาระสุดท้ายของชีวิต”

นักบุญอิกญาซีโอแห่งอันติโอก โปรตภาวนาเพื่อเรา อาแมน

วิษณุ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเชนต์จอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ